

Rozkład materiału i plan dydaktyczny **OBLICZA GEOGRAFII** – szkoła branżowa I stopnia Klasa 3

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych Uczeń:	Zapis w nowej podstawie progra- mowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów
Spółczesność i gospodarka Polski					
1.	Liczba ludności Polski i jej zmiany	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany liczby ludności Polski • podział administracyjny Polski • konsekwencje zmian liczby ludności w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje na podstawie wykresu zmiany liczby ludności Polski • omawia na podstawie wykresu zmiany liczby ludności w miastach i na wsiach oraz podaje przyczyny tych zmian • omawia na podstawie mapy administracyjnej Polski cechy podziału administracyjnego Polski • wskazuje na mapie województwa i ich stolice • omawia zmiany liczby ludności w Polsce i ich konsekwencje • podaje przyczyny wyludniania się określonych regionów Polski 	XIV.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa rozmieszczenia ludności • mapa administracyjna Polski • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane z potencjałem ludnościowym • analiza wykresu – zmiany liczby ludności Polski • analiza wykresu – zmiany liczby ludności w miastach i na wsiach oraz przyczyny tych zmian • praca z mapą administracyjną Polski – cechy podziału administracyjnego Polski • praca z mapą administracyjną Polski – województwa i ich stolice • praca z tekstem podręcznika – zmiany liczby ludności w Polsce i ich konsekwencje • dyskusja dydaktyczna – przyczyny wyludniania się określonych regionów Polski
2.	Struktura demograficzna ludności Polski	<ul style="list-style-type: none"> • przyrost naturalny ludności Polski • współczynnik przyrostu naturalnego • zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego • przyczyny małej liczby urodzeń w Polsce • współczynnik dzietności • struktura ludności według wieku i płci • piramida wieku i płci ludności Polski • starzenie się polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje na podstawie wykresu zmiany przyrostu naturalnego ludności w Polsce • oblicza współczynnik przyrostu naturalnego • wskazuje na podstawie mapy tematycznej zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego • omawia przyczyny małej liczby urodzeń w Polsce • analizuje na podstawie wykresu współczynnik dzietności w Polsce • prezentuje na podstawie piramidy wieku i płci ludności Polski cechy struktury wieku i płci polskiego społeczeństwa • analizuje piramidę wieku i płci ludności Polski • podaje przyczyny starzenia się polskiego społeczeństwa • charakteryzuje na podstawie danych statystycznych strukturę ludności Polski według wieku i płci • podaje skutki współczesnych przemian demograficznych dla rozwoju 	XIV.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane z potencjałem ludnościowym • analiza wykresu – zmiany przyrostu naturalnego ludności w Polsce • ćwiczenia obliczeniowe – współczynnik przyrostu naturalnego • analiza mapy tematycznej – zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego • dyskusja dydaktyczna – przyczyny małej liczby urodzeń w Polsce • analiza piramidy wieku – cechy struktury wieku i płci

		<p>społeczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • skutki współczesnych przemian demograficznych w Polsce 	<p>społeczno-gospodarczego kraju</p>		<ul style="list-style-type: none"> • analiza wykresu – analiza współczynnika dzietności w Polsce • analiza piramidy wieku i płci ludności Polski • dyskusja dydaktyczna – przyczyny starzenia się polskiego społeczeństwa • analiza danych statystycznych – struktura ludności Polski według wieku i płci • portfolio – skutki współczesnych przemian demograficznych dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju
3.	Rozmieszczenie ludności w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • gęstość zaludnienia • czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje na podstawie mapy tematycznej zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce • analizuje na podstawie mapy gęstość zaludnienia według województw • podaje przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce • omawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • określa skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce 	XIV.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane z potencjałem ludnościowym • analiza mapy tematycznej – zróżnicowanie gęstości zaludnienia • analiza mapy gęstości zaludnienia – gęstość zaludnienia według województw • praca z tekstem podręcznika – przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce • dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • portfolio – skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce
4.	Migracje	<ul style="list-style-type: none"> • przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce • cechy współczesnych migracji wewnętrznych • współczynnik salda migracji • migracje zagraniczne • kierunki emigracji Polaków • Polacy na świecie • skutki migracji zagranicznych • przyrost rzeczywisty w Polsce • sytuacja migracyjna w regionie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce • opisuje cechy współczesnych migracji wewnętrznych • analizuje na podstawie wykresu wielkość migracji wewnętrznych w miastach • prezentuje na podstawie mapy tematycznej zróżnicowanie przestrzenne salda migracji wewnętrznych w Polsce • omawia przyczyny migracji zagranicznych w Polsce • podaje główne kierunki współczesnych emigracji Polaków • wymienia największe skupiska Polonii na świecie • przedstawia skutki migracji zagranicznych • omawia na podstawie danych statystycznych zmiany przyrostu rzeczywistego w Polsce • oblicza współczynnik przyrostu rzeczywistego • analizuje na podstawie różnych źródeł informacji sytuację migracyjną w swoim regionie 	XIV.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • praca z tekstem podręcznika – przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce • dyskusja dydaktyczna – cechy współczesnych migracji wewnętrznych • analiza wykresu – wielkość migracji wewnętrznych w miastach • analiza mapy tematycznej – zróżnicowanie przestrzenne salda migracji wewnętrznych w Polsce • plakat na temat przyczyn migracji zagranicznych w Polsce • analiza mapy tematycznej – główne kierunki współczesnych emigracji Polaków • praca z mapą tematyczną – największe skupiska Polonii na świecie • analiza SWOT – skutki migracji zagranicznych • analiza danych statystycznych – zmiany przyrostu rzeczywistego w Polsce • ćwiczenia obliczeniowe – współczynnik przyrostu rzeczywistego • ćwiczenia z wykorzystaniem różnych źródeł informacji – sytuacja migracyjna w regionie zamieszkania ucznia

5.	Rynek pracy w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność zawodowa Polaków • struktura zatrudnienia ludności w Polsce • bezrobocie w Polsce • zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia aktywność zawodową Polaków • wymienia czynniki wpływające na aktywność zawodową ludności • określa współczynnik aktywności zawodowej • analizuje na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznej strukturę zatrudnienia ludności w Polsce • podaje przyczyny bezrobocia w Polsce • prezentuje na podstawie mapy tematycznej zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia w Polsce 	XIV.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • dyskusja dydaktyczna – aktywność zawodowa Polaków • burza mózgów – czynniki wpływające na aktywność zawodową ludności • analiza danych statystycznych – współczynnik aktywności zawodowej • analiza danych statystycznych i mapy tematycznej – struktura zatrudnienia w Polsce • burza mózgów – przyczyny bezrobocia w Polsce • portfolio – przyczyny i konsekwencje bezrobocia w Polsce • analiza mapy tematycznej – zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia w Polsce
6.	Urbanizacja i sieć osadnicza w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • sieć osadnicza w Polsce • funkcje miast w Polsce • urbanizacja w Polsce • wskaźnik urbanizacji • zespoły miejskie – aglomeracje • wielkość miast w Polsce • współczesne przemiany polskich miast • osadnictwo wiejskie w Polsce • przemiany w osadnictwie wiejskim w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany sieci osadniczej w Polsce • omawia funkcje miast w Polsce • prezentuje czynniki decydujące o rozwoju miast • wyjaśnia uwarunkowania procesów urbanizacyjnych w Polsce • prezentuje na podstawie wykresu i mapy tematycznej zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji w Polsce • wyróżnia typy aglomeracji i podaje ich przykłady • analizuje na podstawie wykresu i danych statystycznych wielkość miast w Polsce • analizuje czynniki wpływające na przemiany zachodzące w polskich miastach • charakteryzuje osadnictwo wiejskie w Polsce • podaje przyczyny przemian w osadnictwie wiejskim w Polsce • opisuje współczesne funkcje wsi 	XIV.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie związane z osadnictwem • praca z tekstem podręcznika – zmiany sieci osadniczej w Polsce • dyskusja dydaktyczna – funkcje miast w Polsce • dyskusja dydaktyczna – czynniki decydujące o rozwoju miast • praca z tekstem podręcznika – uwarunkowania współczesnych procesów urbanizacyjnych w Polsce • analiza mapy tematycznej – przestrzenne zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji w Polsce • praca z tekstem podręcznika i mapą – typy aglomeracji i ich przykłady • analiza wykresu i danych statystycznych – wielkość miast w Polsce • dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na przemiany w polskich miastach • plakat na temat osadnictwa wiejskiego w Polsce • burza mózgów – przyczyny przemian w osadnictwie wiejskim w Polsce • praca z tekstem podręcznika – współczesne funkcje wsi

7.	Warunki rozwoju rolnictwa w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa • obszary o najkorzystniejszych warunkach rozwoju rolnictwa w Polsce • wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w polskim rolnictwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce • prezentuje na podstawie mapy tematycznej regionalne zróżnicowanie przyrodniczych warunków rozwoju rolnictwa • ocenia przyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w swoim regionie • omawia pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce • omawia wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w polskim rolnictwie 	XIV.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie o tematyce rolniczej • praca z tekstem podręcznika – przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce • praca z mapą tematyczną – regionalne zróżnicowanie przyrodniczych warunków rozwoju rolnictwa • praca z materiałami źródłowymi – przyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w regionie zamieszkania ucznia • dyskusja dydaktyczna – wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w polskim rolnictwie
8.	Przemiany przemysłu w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • stan polskiego przemysłu przed 1989 r. • przyczyny przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • charakter przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • zmiany w strukturze produkcji przemysłowej w Polsce • zmiany produkcji wybranych wyrobów przemysłowych • skutki przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stan polskiego przemysłu przed 1989 r. • podaje przyczyny przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • określa charakter przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • omawia zmiany w strukturze produkcji przemysłowej w Polsce • przedstawia zmiany produkcji wybranych wyrobów przemysłowych • charakteryzuje skutki przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. 	XIV.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie o tematyce gospodarczej (ze szczególnym uwzględnieniem polskiego przemysłu) • dyskusja dydaktyczna – stan polskiego przemysłu przed 1989 r. • praca z tekstem podręcznika – przyczyny przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • dyskusja dydaktyczna – charakter przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r. • praca z tekstem podręcznika – zmiany w strukturze produkcji przemysłowej w Polsce • analiza danych statystycznych – zmiany produkcji wybranych wyrobów przemysłowych • dyskusja dydaktyczna – skutki przemian strukturalnych w polskim przemyśle po 1989 r.

9.	Przemysł zaawansowanych technologii w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • cechy przemysłu zaawansowanych technologii • poziom rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce • czynniki rozmieszczenia przemysłu high-tech w Polsce • rozmieszczenie ośrodków high-tech w Polsce • działalność badawczo-rozwojowa w Polsce • ośrodki innowacji i przedsiębiorczości • perspektywy rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy przemysłu zaawansowanych technologii • charakteryzuje poziom rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce • wymienia czynniki rozmieszczenia przemysłu high-tech w Polsce • przedstawia rozmieszczenie ośrodków high-tech w Polsce • wymienia największe centra badawczo-rozwojowe w Polsce • omawia na podstawie wykresu wydatki na działalność badawczo-rozwojową w Polsce • przedstawia funkcje ośrodków innowacji i przedsiębiorczości • prezentuje na podstawie różnych źródeł informacji hipotezy dotyczące perspektyw rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce 	XIV.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie o tematyce gospodarczej (ze szczególnym uwzględnieniem polskiego przemysłu high-tech) • praca z tekstem podręcznika – cechy przemysłu zaawansowanych technologii • analiza danych statystycznych – poziom rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce • dyskusja dydaktyczna – czynniki rozmieszczenia przemysłu high-tech w Polsce • dyskusja dydaktyczna – rozmieszczenie ośrodków high-tech w Polsce • praca z tekstem podręcznika – największe centra badawczo-rozwojowe w Polsce • analiza wykresu – wydatki na działalność badawczo-rozwojową w Polsce • praca z tekstem podręcznika – funkcje ośrodków innowacji i przedsiębiorczości • poster przedstawiający hipotezy dotyczące perspektyw rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce
10.	Gospodarka morską Polski	<ul style="list-style-type: none"> • cechy polskiej gospodarki morskiej • główne porty handlowe na polskim wybrzeżu • ruch pasażerski w polskich portach morskich • struktura przeładunków w głównych portach handlowych • przemysł stoczniowy • rybactwo i przetwórstwo rybne • możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy polskiej gospodarki morskiej • wskazuje na mapie główne porty handlowe na polskim wybrzeżu • omawia wielkość ruchu pasażerskiego w polskich portach morskich • omawia strukturę przeładunków w głównych portach handlowych w Polsce • charakteryzuje przemysł stoczniowy w Polsce • przedstawia stan rybactwa i przetwórstwa rybnego w Polsce • określa perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w Polsce 	XIV.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna i ogólnogeograficzna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie na temat gospodarki morskiej • analiza danych statystycznych – cechy polskiej gospodarki morskiej • praca z mapą ogólnogeograficzną – główne porty handlowe na polskim wybrzeżu • analiza danych statystycznych – wielkość ruchu pasażerskiego w polskich portach morskich • analiza danych statystycznych – struktura przeładunków w głównych portach handlowych Polski • dyskusja dydaktyczna – przemysł stoczniowy w Polsce • praca z tekstem podręcznika – stan rybactwa i przetwórstwa rybnego w Polsce • poster na temat perspektyw rozwoju gospodarki morskiej w Polsce

11.	Transport w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania rozwoju różnych rodzajów transportu • przyczyny zmian w polskim transporcie • zróżnicowanie sieci transportowej w Polsce – transport samochodowy, kolejowy, lotniczy, wodny i przesyłowy • przyczyny zmian w sieci transportowej w Polsce • główne węzły i terminale transportowe w Polsce oraz ich znaczenie dla gospodarki • rola transportu w krajowej gospodarce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia uwarunkowania rozwoju różnych rodzajów transportu w Polsce • opisuje na podstawie schematu przyczyny zmian w polskim transporcie • prezentuje na podstawie wykresu udział transportu samochodowego i kolejowego w przewozach ładunków i pasażerów • omawia zróżnicowanie przestrzenne gęstości dróg utwardzonych w Polsce • omawia na podstawie mapy tematycznej zróżnicowanie gęstości sieci kolejowej w Polsce • przedstawia zmiany w polskim transporcie lotniczym • porównuje na podstawie mapy tematycznej ruch pasażerski w polskich portach lotniczych • przedstawia warunki rozwoju transportu wodnego • określa rolę transportu przesyłowego dla gospodarki Polski • wymienia główne węzły i terminale transportowe w Polsce • omawia rolę transportu w krajowej gospodarce 	XIV.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie na temat transportu • praca z tekstem podręcznika – uwarunkowania rozwoju i struktura transportu w Polsce • analiza schematu – przyczyny zmian w polskim transporcie • analiza wykresu – udział transportu samochodowego i kolejowego w przewozach ładunków i pasażerów • praca z mapą tematyczną – zróżnicowanie przestrzenne gęstości dróg utwardzonych w Polsce • praca z mapą tematyczną – zróżnicowanie gęstości sieci kolejowej w Polsce • dyskusja dydaktyczna – zmiany w polskim transporcie lotniczym • praca z mapą tematyczną – ruch pasażerski w polskich portach lotniczych • dyskusja dydaktyczna – warunki rozwoju transportu wodnego • praca z tekstem podręcznika – rola transportu przesyłowego w gospodarce Polski • dyskusja dydaktyczna i praca z mapą tematyczną – główne węzły i terminale transportowe w Polsce • plakat na temat roli transportu w krajowej gospodarce
12.	Walory turystyczne Polski	<ul style="list-style-type: none"> • atrakcyjność turystyczna • walory przyrodnicze i kulturowe rozwoju turystyki w Polsce • polskie obiekty na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> • infrastruktura turystyczna i dostępność komunikacyjna • atrakcje turystyczne na przykładzie wybranej trasy wycieczki turystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Polski • wymienia czynniki wpływające na zróżnicowanie walorów przyrodniczych Polski • podaje przykłady walorów kulturowych Polski • prezentuje polskie obiekty wpisane na <i>Listę światowego dziedzictwa UNESCO</i> • omawia znaczenie infrastruktury turystycznej i dostępności komunikacyjnej dla rozwoju turystyki • projektuje trasę wycieczki turystycznej z uwzględnieniem atrakcji turystycznych w miejscowości lub regionie oraz z wykorzystaniem mapy i odbiornika GPS 	XIV.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapa tematyczna • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • plansze dydaktyczne • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, plakaty, fotografie o tematyce turystycznej • praca z tekstem podręcznika – czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną w Polsce • dyskusja dydaktyczna – czynniki wpływające na zróżnicowanie walorów przyrodniczych Polski • analiza SWOT – walory kulturowe rozwoju turystyki w Polsce • portfolio – polskie obiekty na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> • dyskusja dydaktyczna – znaczenie infrastruktury turystycznej i dostępności komunikacyjnej dla rozwoju turystyki • praca z mapą i odbiornikiem GPS – projekt trasy wycieczki turystycznej

					uwzględniający atrakcje turystyczne w miejscowości lub regionie zamieszkania ucznia
13.	Sprawdzenie wiadomości z działu <i>Spółeczeństwo i gospodarka Polski</i> Test sprawdzający				
Zróżnicowanie społeczno-kulturowe Polski					
14.	Zróżnicowanie etnograficzne ludności Polski	<ul style="list-style-type: none"> • mniejszości narodowe w Polsce • mniejszości etniczne w Polsce • współczesna struktura narodowo-etniczna w Polsce • grupy etnograficzne w Polsce • przyczyny niewielkiego zróżnicowania narodowo-etnicznego ludności Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między mniejszością narodową a mniejszością etniczną • wymienia mniejszości narodowe w Polsce • charakteryzuje mniejszości etniczne w Polsce • przedstawia przestrzenne zróżnicowanie rozmieszczenia przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce • przedstawia współczesną strukturę narodowo-etniczną Polski na podstawie danych ze spisu powszechnego przeprowadzonego w 2011 r. • charakteryzuje przyczyny zróżnicowania etnograficznego ludności Polski • wymienia wybrane regiony etnograficzne w Polsce • charakteryzuje wybrane grupy etnograficzne w Polsce • podaje przyczyny niewielkiego zróżnicowania narodowo-etnicznego ludności Polski 	XV.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne, np. <i>Świat w liczbach</i> • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, postery związane ze zróżnicowaniem etnicznym i etnograficznym ludności Polski • analiza wykresu – mniejszości narodowe w Polsce • praca z tekstem podręcznika – mniejszości etniczne w Polsce • dyskusja dydaktyczna – przestrzenne zróżnicowanie mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce • analiza danych statystycznych – współczesna struktura narodowo-etniczna Polski • dyskusja dydaktyczna – przyczyny zróżnicowania etnograficznego ludności Polski • burza mózgów – regiony etnograficzne w Polsce • praca z tekstem podręcznika – wybrane grupy etnograficzne w Polsce • dyskusja dydaktyczna – przyczyny niewielkiego zróżnicowania narodowo-etnicznego ludności Polski
15.	Zróżnicowanie poziomu życia ludności Polski	<ul style="list-style-type: none"> • poziom życia ludności • porównywanie poziomu życia ludności • regionalne zróżnicowanie poziomu życia w Polsce • subiektywny wskaźnik poziomu zadowolenia z życia (jakość życia) • ubóstwo • regionalne zróżnicowanie pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wskaźniki służące do oceny poziomu życia ludności • porównuje poziom życia ludności w Polsce z poziomem życia w innych krajach na podstawie dostępnych źródeł informacji • omawia regionalne zróżnicowanie poziomu życia w Polsce na podstawie map tematycznych • porównuje subiektywny wskaźnik poziomu zadowolenia z życia w miastach i na wsi na podstawie danych statystycznych • wyjaśnia przyczyny ubóstwa w Polsce • wymienia wskaźniki ubóstwa w Polsce • opisuje działania polskich władz mające na celu przeciwdziałanie ubóstwu lub ograniczanie jego rozmiarów 	XV.2 XV.5 XV.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne, np. <i>Świat w liczbach</i> • albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, postery, fotografie związane z potencjałem ludnościowym Polski • burza mózgów – wskaźniki służące do oceny poziomu życia ludności • praca ze źródłami informacji – porównanie poziomu życia ludności w Polsce z poziomem życia ludności w innych krajach • analiza map tematycznych – regionalne zróżnicowanie poziomu życia

		<ul style="list-style-type: none"> partycypacja społeczna a jakość życia 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia regionalne zróżnicowanie pomocy społecznej w Polsce na podstawie mapy wyjaśnia wpływ partycypacji społecznej na jakość życia 		<p>w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> analiza danych statystycznych – porównanie wskaźnika poziomu zadowolenia z życia w miastach i na wsi dyskusja dydaktyczna – przyczyny ubóstwa w Polsce praca z tekstem podręcznika – wskaźniki ubóstwa w Polsce analiza danych statystycznych i map – regionalne zróżnicowanie ubóstwa w Polsce praca z tekstem podręcznika – działania władz państwa mające na celu przeciwdziałanie ubóstwu lub ograniczanie jego rozmiarów analiza mapy tematycznej – regionalne zróżnicowanie pomocy społecznej w Polsce burza mózgów – wpływ partycypacji społecznej na jakość życia
16.	Życie w polskich miastach	<ul style="list-style-type: none"> warunki i poziom życia w polskich miastach <i>genius loci</i> miasta gettoizacja przestrzeni miejskiej skutki gettoizacji przestrzeni miejskiej rewitalizacja podupadłych dzielnic miast więzi mieszkańców z miastem czynniki wpływające na zmianę miejsca zamieszkania 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje czynniki warunkujące poziom życia w polskich miastach charakteryzuje <i>genius loci</i> miasta podaje przyczyny gettoizacji przestrzeni miejskiej omawia skutki gettoizacji przestrzeni miejskiej przedstawia działania związane z rewitalizacją podupadłych dzielnic miast podaje przyczyny zróżnicowania poczucia więzi z miastem omawia czynniki sprzyjające zmianie miejsca zamieszkania i te, które ją utrudniają 	XV.3 XV.4	<ul style="list-style-type: none"> podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) mapy tematyczne roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne, np. <i>Świat w liczbach</i> albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, postery, fotografie związane z osadnictwem w Polsce burza mózgów – czynniki warunkujące jakość życia w polskich miastach praca z tekstem podręcznika – <i>genius loci</i> miasta dyskusja dydaktyczna – przyczyny i skutki gettoizacji przestrzeni miejskiej praca z tekstem podręcznika – działania związane z rewitalizacją podupadłych dzielnic miast dyskusja dydaktyczna – przyczyny zróżnicowania poczucia więzi z miastem dyskusja dydaktyczna – czynniki sprzyjające zmianie miejsca zamieszkania i te, które ją utrudniają
17.	Osadnictwo wiejskie w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> wiejska sieć osadnicza w Polsce i jej zróżnicowanie typy wsi demograficzne i społeczne przemiany na obszarach wiejskich funkcjonalne i przestrzenne przemiany na obszarach wiejskich strefa podmiejska zalety i wady życia na wsi 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zróżnicowanie wiejskiej sieci osadniczej w Polsce na podstawie mapy charakteryzuje wybrane typy genetyczne kształtów wsi w Polsce określa przyczyny zmian w osadnictwie wiejskim w Polsce przedstawia demograficzne i społeczne przemiany na obszarach wiejskich opisuje funkcjonalne i przestrzenne przemiany na obszarach wiejskich wymienia cechy strefy podmiejskiej opisuje wady i zalety życia na wsi 	XV.3	<ul style="list-style-type: none"> podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) mapy tematyczne roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne, np. <i>Świat w liczbach</i> albumy, czasopisma, leksykony, encyklopedie, słowniki, postery, fotografie związane z osadnictwem w Polsce analiza mapy tematycznej – zróżnicowanie wiejskiej sieci osadniczej w Polsce praca z tekstem podręcznika – typy genetyczne kształtów wsi w Polsce dyskusja dydaktyczna – przyczyny zmian w osadnictwie wiejskim w Polsce dyskusja dydaktyczna – demograficzne i społeczne przemiany na obszarach wiejskich dyskusja dydaktyczna – funkcjonalne i przestrzenne przemiany na obszarach wiejskich burza mózgów – cechy strefy podmiejskiej

					<ul style="list-style-type: none"> dyskusja dydaktyczna – negatywne skutki rozwoju strefy podmiejskiej portfolio – wady i zalety życia na wsi
--	--	--	--	--	---

18.	Sprawdzenie wiadomości z działu <i>Zróżnicowanie społeczno-kulturowe Polski</i> Test sprawdzający				
-----	--	--	--	--	--

Uwarunkowania przyrodnicze gospodarczej działalności człowieka

19.	Wpływ środowiska przyrodniczego na rolnictwo	<ul style="list-style-type: none"> przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa wpływ klimatu na strukturę upraw na świecie wpływ ukształtowania powierzchni na strukturę upraw i chów zwierząt na świecie wpływ warunków glebowych na strukturę upraw i chów zwierząt na świecie wpływ warunków wodnych na strukturę upraw i chów zwierząt na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia warunki przyrodnicze decydujące o rozwoju rolnictwa przedstawia w oparciu o mapę związek między warunki klimatycznymi a strukturą upraw na świecie przedstawia w oparciu o mapę zależność między wysokością nad poziomem morza a obszarami upraw i chowu zwierząt omawia zależność między żyznością gleb i zasobami wodnymi a obszarami upraw omawia wpływ warunków wodnych na strukturę upraw i chów zwierząt na świecie 	XVI.1	<ul style="list-style-type: none"> podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) mapy ogólnogeograficzne i tematyczne dyskusja dydaktyczna – warunki przyrodnicze decydujące o rozwoju rolnictwa praca z mapą tematyczną – związek między warunki klimatycznymi a strukturą upraw na świecie praca z mapą tematyczną – zależność między wysokością nad poziomem morza a obszarami upraw i chowu zwierząt dyskusja dydaktyczna – zależność między żyznością gleb i zasobami wodnymi a obszarami upraw dyskusja dydaktyczna – wpływ warunków wodnych na strukturę upraw i chów zwierząt na świecie
-----	--	---	--	-------	--

20.	Wpływ występowania surowców mineralnych na rozwój gospodarczy	<ul style="list-style-type: none"> znaczenie surowców mineralnych w przemyśle zmiana znaczenia surowców mineralnych rozmieszczenie wybranych surowców mineralnych wydobycie wybranych surowców mineralnych a rozwój gospodarczy występowanie surowców mineralnych a kierunki rozwoju przemysłu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ surowców mineralnych na rozwój przemysłu omawia zmiany znaczenia wybranych surowców mineralnych dla przemysłu przedstawia w oparciu o mapę rozmieszczenie wybranych surowców mineralnych na świecie omawia wpływ wydobycia ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, rud miedzi, złota i diamentów na rozwój gospodarczy państw podaje przykłady krajów, w których w strukturze eksportu duży udział mają surowce mineralne wyjaśnia związki między występowaniem surowców mineralnych a kierunkami rozwoju przemysłu i strukturą towarową handlu zagranicznego 	XVI.2	<ul style="list-style-type: none"> podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) mapy ogólnogeograficzne i tematyczne dyskusja dydaktyczna – wpływ surowców mineralnych na rozwój przemysłu dyskusja dydaktyczna – zmiany znaczenia wybranych surowców mineralnych dla przemysłu analiza mapy tematycznej – rozmieszczenie wybranych surowców mineralnych na świecie dyskusja dydaktyczna – wpływ wydobycia ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, rud miedzi, złota i diamentów na rozwój gospodarczy państw analiza danych statystycznych – przykłady krajów, w których w strukturze eksportu duży udział mają surowce mineralne dyskusja dydaktyczna – związki między występowaniem surowców
-----	---	---	---	-------	---

					mineralnych a kierunkami rozwoju przemysłu i strukturą towarową handlu zagranicznego
21.	Ograniczenia przyrodnicze a działalność gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> • przyrodnicze ograniczenia działalności gospodarczej • obszary występowania przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej • przełamywanie ograniczeń przyrodniczych • możliwości dalszego rozwoju a rozwój zrównoważony • pokonywanie ograniczeń a zrównoważony rozwój 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyrodnicze ograniczenia działalności gospodarczej • przedstawia obszary występowania przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej • wskazuje sposoby przełamywania przez człowieka ograniczeń przyrodniczych na przykładzie Norylska • omawia ideę zrównoważonego rozwoju • postrzega zależność między rozwojem społeczno-gospodarczym państw a zrównoważonym rozwojem • podaje przykłady przełamywania ograniczeń przyrodniczych, które są zgodne z ideą zrównoważonego rozwoju • przedstawia zmiany znaczenia czynników przyrodniczych w rozwoju społeczno-gospodarczym regionów w przeszłości i współcześnie 	XVI.3 XVI.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy ogólnogeograficzne i tematyczne • burza mózgów – przyrodnicze ograniczenia działalności gospodarczej • praca z mapą tematyczną – obszary występowania przyrodniczych ograniczeń działalności gospodarczej • dyskusja dydaktyczna – sposoby przełamywania przez człowieka ograniczeń przyrodniczych na przykładzie Norylska • praca z tekstem podręcznika – idea zrównoważonego rozwoju • dyskusja dydaktyczna – zależność między rozwojem społeczno-gospodarczym państw a zrównoważonym rozwojem • dyskusja dydaktyczna – przykłady przełamywania ograniczeń przyrodniczych, które są zgodne z ideą zrównoważonego rozwoju • portfolio – zmiany znaczenia czynników przyrodniczych w rozwoju społeczno-gospodarczym regionów w przeszłości i współcześnie
22.	Sprawdzenie wiadomości z działu <i>Uwarunkowania przyrodnicze gospodarczej działalności człowieka</i> Test sprawdzający				
Człowiek a środowisko geograficzne – konflikty interesów					
23.	Wpływ działalności człowieka na atmosferę	<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje zanieczyszczeń powietrza • źródła zanieczyszczeń powietrza • efekt cieplarniany • globalne ocieplenie • smog • emisja zanieczyszczeń • przykłady najbardziej zanieczyszczonych ośrodków miejskich w Polsce • sposoby zapobiegania smogowi 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje zanieczyszczeń atmosfery • opisuje naturalne i antropogeniczne źródła zanieczyszczenia atmosfery • opisuje mechanizm powstawania nadmiernego efektu cieplarnianego • wymienia gazy cieplarniane emitowane na skutek działalności człowieka oraz ich głównych producentów w Europie • omawia przyczyny i skutki globalnego ocieplenia • wymienia rodzaje smogu i opisuje mechanizm ich powstawania • porównuje smog fotochemiczny ze smogiem siarkowym • omawia emisję dwutlenku węgla na świecie oraz emisję tlenków siarki i azotu w UE • podaje przykłady najbardziej zanieczyszczonych ośrodków miejskich w Polsce • wymienia sposoby zapobiegania smogowi 	XVII.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne, np. <i>Świat w liczbach</i> • encyklopedie, czasopisma geograficzne, artykuły prasowe • plansze dydaktyczne, słownik geograficzny • praca z tekstem z podręcznika – rodzaje i źródła zanieczyszczeń atmosfery • analiza infografiki – antropogeniczne źródła zanieczyszczeń atmosfery • analiza schematu – powstawanie efektu cieplarnianego • analiza wykresu – główni producenci gazów cieplarnianych w Europie • praca z tekstem z podręcznika – przyczyny i skutki globalnego ocieplenia • burza mózgów – przyczyny występowania smogu

		<ul style="list-style-type: none"> • dziura ozonowa • wpływ zanieczyszczeń powietrza na ludzki organizm 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia mechanizm powstawania dziury ozonowej • opisuje wpływ zanieczyszczeń powietrza na ludzki organizm 		<ul style="list-style-type: none"> • analiza porównawcza – smog fotochemiczny i smog siarkowy • analiza infografiki – emisja dwutlenku węgla na świecie oraz tlenków siarki i azotu w UE • praca z infografiką – przykłady najbardziej zanieczyszczonych ośrodków miejskich w Polsce • portfolio – sposoby zapobiegania smogowi • praca z tekstem z podręcznika – powstawanie dziury ozonowej • analiza infografiki – wpływ zanieczyszczeń powietrza na ludzki organizm
24.	Wpływ działalności człowieka na hydrosferę	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie wody przez człowieka • wpływ człowieka na stan wód • zanieczyszczenie wód • tama Trzech Przełomów na rzece Jangcy • Wysoka Tama na Nilu • zapora Gilgel Gibe III na rzece Omo • wysychanie jeziora Czad 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wykorzystywanie wody przez człowieka • wyjaśnia, w jaki sposób działalność gospodarcza człowieka narusza stosunki wodne • wymienia rodzaje zanieczyszczeń wód • omawia skutki wybudowania tamy Trzech Przełomów na rzece Jangcy • wymienia skutki budowy Wysokiej Tamy na Nilu • opisuje skutki utworzenia zapory Gilgel Gibe III na rzece Omo • wyjaśnia przyczyny wysychania jeziora Czad 	XVII.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne, np. <i>Świat w liczbach</i> • encyklopedie, czasopisma geograficzne, artykuły prasowe • plansze dydaktyczne, słownik geograficzny • analiza wykresu – wykorzystywanie wody przez człowieka • praca z tekstem z podręcznika – sposoby naruszania stosunków wodnych w wyniku działalności gospodarczej • praca z tekstem z podręcznika – rodzaje zanieczyszczeń wód • analiza infografiki – skutki budowy tamy Trzech Przełomów na rzece Jangcy • analiza tabeli – skutki wybudowania Wysokiej Tamy na Nilu • praca z tekstem z podręcznika – wpływ zapory Gilgel Gibe III na rzece Omo na środowisko przyrodnicze • praca z infografiką – przyczyny wysychania jeziora Czad
25.	Wpływ działalności rolniczej na środowisko przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> • agrotechnika • systemy gospodarowania ziemią uprawną • wpływ chemizacji i mechanizacji rolnictwa na środowisko przyrodnicze • wpływ nadmiernego wypasu zwierząt na środowisko przyrodnicze • etapy pustyńnienia • melioracja 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>agrotechnika</i> • omawia wpływ monokultury rolnej i płodozmianu na żyzność gleby • opisuje wpływ chemizacji i mechanizacji rolnictwa na środowisko przyrodnicze • omawia wpływ nadmiernego wypasu zwierząt na środowisko • przedstawia etapy pustyńnienia • przedstawia pozytywne i negatywne skutki melioracji 	XVII.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne, np. <i>Świat w liczbach</i> • encyklopedie, czasopisma geograficzne, artykuły prasowe • plansze dydaktyczne, słownik geograficzny • praca ze słownikiem geograficznym – wyjaśnienie pojęcia <i>agrotechnika</i> • dyskusja dydaktyczna – wpływ systemów gospodarowania ziemią uprawną na żyzność gleby • portfolio – wpływ monokultury rolnej i płodozmianu na środowisko przyrodnicze • dyskusja dydaktyczna – wpływ chemizacji i mechanizacji rolnictwa na środowisko przyrodnicze • praca z tekstem z podręcznika – wpływ nadmiernego wypasu zwierząt na środowisko przyrodnicze • analiza infografiki – etapy pustyńnienia

					<ul style="list-style-type: none"> praca z infografiką – pozytywne i negatywne skutki melioracji
26.	Wpływ działalności górniczej na środowisko przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> rodzaje kopalń kopalnie otworowe i ich wpływ na środowisko przyrodnicze wpływ kopalń głębinowych na środowisko przyrodnicze kopalnie odkrywkowe i ich wpływ na środowisko przyrodnicze powstawanie leja depresyjnego rekultywacja terenów pogórnich przykłady rekultywacji obszarów pogórnich w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje kopalń i podaje nazwy wydobywanych w nich surowców omawia wpływ kopalń otworowych, głębinowych i odkrywkowych na środowisko przyrodnicze wyjaśnia, jak powstaje lej depresyjny omawia kierunki rekultywacji terenów pogórnich podaje przykłady rekultywacji obszarów pogórnich w Polsce 	XVII.4	<ul style="list-style-type: none"> podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) mapy tematyczne roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne, np. <i>Świat w liczbach</i> encyklopedie, czasopisma geograficzne, artykuły prasowe plansze dydaktyczne, słownik geograficzny praca z tekstem z podręcznika – rodzaje kopalń i wydobywane w nich surowce dyskusja dydaktyczna – wpływ kopalń otworowych, głębinowych i odkrywkowych na środowisko przyrodnicze analiza infografiki – powstawanie leja depresyjnego poster – rekultywacja terenów pogórnich praca z tekstem z podręcznika i analiza fotografii – przykłady rekultywacji obszarów pogórnich w Polsce
27.	Krajobraz kulturowy i jego ochrona	<ul style="list-style-type: none"> krajobraz kulturowy elementy krajobrazu kulturowego miejskiego i krajobrazu kulturowego wiejskiego degradacja krajobrazu miejskiego degradacja krajobrazu wiejskiego planowanie przestrzenne oraz jego rola w kształtowaniu i ochronie krajobrazu kulturowego inne formy ochrony krajobrazu działania służące ochronie krajobrazu kulturowego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz kulturowy</i> wymienia elementy krajobrazu kulturowego miejskiego i krajobrazu kulturowego wiejskiego omawia proces degradacji krajobrazu miejskiego opisuje działania człowieka prowadzące do degradacji krajobrazu wiejskiego wyjaśnia rolę planowania przestrzennego w kształtowaniu i ochronie krajobrazu kulturowego podaje przykłady innych form ochrony krajobrazu wymienia działania człowieka służące ochronie krajobrazu kulturowego 	XVII.5	<ul style="list-style-type: none"> podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) mapy tematyczne roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne, np. <i>Świat w liczbach</i> encyklopedie, czasopisma geograficzne, artykuły prasowe związane z ochroną krajobrazu plansze dydaktyczne, słownik geograficzny praca ze słownikiem geograficznym – wyjaśnienie znaczenia terminu <i>krajobraz kulturowy</i> analiza infografiki – elementy krajobrazu kulturowego miejskiego i krajobrazu kulturowego wiejskiego praca z tekstem z podręcznika – degradacja krajobrazu kulturowego miejskiego i kulturowego wiejskiego dyskusja dydaktyczna – rola planowania przestrzennego w kształtowaniu i ochronie krajobrazu kulturowego poster – przykłady innych form ochrony krajobrazu burza mózgów – <i>Jak mogę chronić krajobraz kulturowy swojego regionu?</i>

28.	Rewitalizacja i działania proekologiczne	<ul style="list-style-type: none"> • rekultywacja, renaturalizacja i rewitalizacja krajobrazu • rodzaje i cele działań rewitalizacyjnych • przykłady procesów rewitalizacji obszarów zdegradowanych w Polsce • rozwiązania proekologiczne w działalności rolniczej, przemysłowej oraz usługowej • współodpowiedzialność za stan środowiska przyrodniczego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rekultywacja krajobrazu, renaturalizacja krajobrazu, rewitalizacja krajobrazu</i> • omawia rodzaje i cele działań rewitalizacyjnych • podaje przykłady procesów rewitalizacji obszarów zdegradowanych w Polsce • wymienia przykłady proekologicznych rozwiązań w działalności rolniczej • omawia proekologiczne rozwiązania w działalności przemysłowej • podaje przykłady rozwiązań proekologicznych w działalności usługowej • wyjaśnia, jakie działania proekologiczne można podjąć, aby korzystnie wpłynąć na środowisko przyrodnicze 	XVII.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręczniki, atlasy geograficzne, karty pracy • komputer z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu oraz rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • mapy tematyczne • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne, np. <i>Świat w liczbach</i> • encyklopedie, czasopisma geograficzne, artykuły prasowe • plansze dydaktyczne, słownik geograficzny • praca ze słownikiem geograficznym – wyjaśnienie znaczenia terminów: <i>rekultywacja krajobrazu, renaturalizacja krajobrazu, rewitalizacja krajobrazu</i> • dyskusja dydaktyczna – rodzaje i cele działań rewitalizacyjnych • praca z infografiką – przykłady procesów rewitalizacji obszarów zdegradowanych w Polsce • dyskusja dydaktyczna – proekologiczne rozwiązania w działalności rolniczej, przemysłowej oraz usługowej • burza mózgów – <i>Jakie działania mogą podjąć, aby poprawić stan środowiska przyrodniczego?</i> • dyskusja dydaktyczna – postawa współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego
29.	Sprawdzenie wiadomości z działu <i>Człowiek a środowisko geograficzne – konflikty interesów</i> Test sprawdzający				